

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a ügyvéd által képviselt felperesnek, a jogtanácsos által képviselt **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa** (1088 Budapest, Réviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. évi február hó 16. napján kelt 3.K.31.217/2010/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20 000 (azaz húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2009. szeptember 6-án III. kategóriába sorolva sugározta a „Halál keresztútján” című műsorszámot. Az alperes értékelése szerint indokolt lett volna a magasabb korhatári kategóriába sorolás, ezért a 155/2010. (I.27.) számú határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 5/B.§ (4) és 5/C.§

(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket, amely miatt az Rttv. 112.§ (1) bekezdés e) pontja alapján az Rttv. 135.§ (1) bekezdésében meghatározott összeghatárok között 200.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest. Megállapította továbbá, hogy a felperes 2009. szeptember 4-én és 5-én egy-egy alkalommal nem a megengedett időintervallumban tette közzé a műsorszám műsorelőzeteseit, ezért az Rttv. 5/A.§ (2) bekezdésében foglaltak megsértése miatt az Rttv. 112.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján felhívta a felperest a sérelmezett magatartás megszüntetésére. Az alperes álláspontja szerint a filmben az erőszakos cselekményeket időnként különösen drasztikus módon hajtották végre, a szereplők az agresszív tetteket különös kegyetlenséggel, az emberi életet semmibe véve, közönyösen vitték véghez. A sérülések, illetve a haláltusa brutális részletességgel került ábrázolásra, az erőszakos jelenetek bemutatása több helyen meghaladta a III. korhatár kategóriában még elfogadható szintet.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat megváltoztatását és a szerinte eltúlzott mértékű bírság összegének mérséklését, illetve annak teljes elengedését kérte tekintettel arra, hogy a bírság nem áll arányban a terhére rótt jogsértéssel. A felperes álláspontja szerint a film maffiatörténetbe ágyazott, sajátos humorú, szatirikus társadalomkritika a 20-as 30-as évek Amerikájáról. A felperes nézete szerint az alperes indokolatlanul emelt ki bizonyos jeleneteket a filmből. Hivatkozása szerint az erőszak ábrázolásának módja és mértéke nem haladta meg a III. kategóriában kijelölt határokat, valamint a film nem volt alkalmas az adott korosztály fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, mivel a történet helyenként humorról átszőtt, szinte abszurdba hajló volt.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta fenntartva a határozatában foglaltakat.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A műsorszám megtekintése alapján megállapította, hogy a film egésze lényegében az erőszak, a durvaság, illetve a gátlástalan közönnyel végrehajtott emberölés körül forog, a jelenetek hatását nem tompítja a felperes által hivatkozott humoros, szarkasztikus jelleg, hiszen a film fő mondanivalója markánsan a negatív attitűdök köré csoportosítható. Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a bemutatott erőszakos, antiszociális attitűdök az adott korosztály számára magatartás mintaként szolgálhatnak. Kiemelte, hogy a mai kor társadalmában egyre nagyobb a veszélye az erkölcsi és szociális erózióknak, ezért különösen nagy figyelmet kell fordítani a kiskorúak egészséges szellemi, pszichikai és erkölcsi fejlődésére, amelyben kiemelt szerepe van a műsorszolgáltatóknak és a jogalkalmazói magatartásnak.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének megfelelő döntést kért. Változatlanul fenntartotta álláspontját a tekintetben, hogy a perbeli műsorszám mondanivalóját, cselekményét, konfliktuskezelő megoldásait, képi és hanghatásait akár összességében, akár az alperes által kifogásolt jeleneteit külön is vizsgálva egyértelműen megállapítható,

hogy a műsorszám az Rttv. rendelkezéseivel összhangban került III. korhatár kategóriába besorolásra. Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a 16-18 év közötti fiatalok napjaink társadalmi viszonyai között fokozottan kíváncsiak az őket körülvevő világ valamennyi elemére, ugyanakkor rendkívül tájékozottak, széles ismeretekkel rendelkeznek és nyilvánvalóan el tudják határolni egymástól a fikciós műfajokat a realitástól, ahogyan a filmben látott jeleneteket is a valóságtól. Álláspontja szerint a műsorszámban látható szereplők és események bemutatása, ábrázolásmódja, az alkotás miliője és humora a 16-18 év közötti korosztály számára egyértelműen értelmezhető volt, semmilyen módon nem eredményezhette személyiségük sérelmét.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a korábbi nyilatkozataiban foglaltakra tekintettel. Kiemelte, hogy a határozatban kifogásolt film műfaji sajátossága, hogy a téma középpontjában az erőszak és a korrupció áll, ebből következően halmozottan fordultak elő agresszív jelenetek. A gyilkosság többféle módja direkt módon jelenik meg, fizikai kínzás is több alkalommal, helyenként kifejezetten sadista módon került bemutatásra. Álláspontja szerint az erőszakos jelenetek ábrázolása, a műsorszámban több helyen meghaladta a III. korhatár kategóriába még elfogadható szintet, mivel a megjelenített erőszakos cselekmények brutális nyíltsággal kerültek bemutatásra. Utalt a Legfelsőbb Bíróság korábbi eseti döntésben tett megállapítására, amely alapján a minősítésnél a műsorszolgáltatóknak mindig megszorítóan és nem megengedően kell eljárniuk.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoknak a Pp. 206.§-ának (1) bekezdése szerinti helyes mérlegelésével, azoknak a maguk összességében való értékelésével és meggyőződése szerinti elbírálásával állapította meg a tényállást, úgyszintén a Pp. 221.§ (1) bekezdésében meghatározott módon indokolási kötelezettségének is eleget tett, jogi okfejtésével a másodfokú bíróság mindenben egyetértett, azt megismételni nem kívánja.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a perbeli műsorszám megtekintését követően, hogy az a IV. kategóriába sorolandó. A felperes fellebbezésében olyan konkrét, a mérlegelés okszerűségét cáfoló vagy a jogszerűséget vitató indokokat felhozni nem tudott, amely az ítélet hatályon kívül helyezését vagy megváltoztatását megalapozná, továbbá olyan új tényt, vagy körülményt sem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

A fellebbezésben foglaltakra utalással a Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt kiemeli a média fontos szerepét az egészséges társadalom formálásában, amely miatt a jogalkotó a kiskorúak védelme érdekében iktatta be azokat a rendelkezéseket, amelyek betartását az alperes ellenőrizni köteles.

A műsorszámok kategorizálásáról az alperes 1494/2002. (X.17.) határozata rendelkezik, meghatározva az 5/B.§ és 5/C.§ szerinti minősítésnél irányadó szempontokat. Az Rttv. alkalmazandó 5/B.§-ának (4) bekezdése szerint azt a műsorszámot, amely alkalmas a kiskorúak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy meghatározó eleme az erőszak, illetve a szexualitás közvetlen természetes ábrázolása a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése 18 éven aluliak számára nem ajánlott.

Az alperes a fentiek alapján a műsorszám egészére folytatta le ellenőrzését, tényállási elemként mutatta be azokat a szegmenseket, melyek a műsorszám magasabb kategóriába való sorolását indokolják és a besorolás minősítése tekintetében megalapozzák az alperesi álláspontot, amelyet az elsőfokú bíróság is részletesen kifejtve helytállóan elfogadott.

A másodfokú bíróság álláspontja teljes mértékben megegyezik az alperes, illetőleg az elsőfokú bíróság által kifejtett állásponttal, mivel a műsorszám megjelenítési módja, a történetek élményszerű, brutális és erőszakos megjelenítése egyértelműen alkalmas volt arra, hogy a testi és lelki megrázkódtatásokat a kiskorúak képzeletükben átéljék, a filmben látottak és hallottak a tudatukban megragadjon.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az 1920-as években játszódó klasszikus amerikai gengszter világ a gyermekek számára nem dolgozható fel könnyedén, még jelenlévő nagykorú magyarázatával sem, továbbá egyáltalán nem ismerhető fel benne a gyermekek, illetve a társadalom védelme iránti igény hangsúlyozása. A filmben halmozottan előforduló agresszív jelenetek, a brutális kegyetlenséggel párosuló gyilkosságok és az intenzíven erőszakos cselekmények, amelyek a konfliktus megoldásának nem szokványos módjait hordozzák magukban, a kiskorúak erkölcsi fejlődésének káros befolyásolására mindenképpen alkalmasak voltak. Erre tekintettel érthetetlen és elfogadhatatlan a felperes fellebbezésben kifejtett azon álláspontja, mely szerint a filmben látottak értelmezése nem okoz nehézséget, a bemutatott konfliktus-kezelési mód - amely fikción alapul - a humoros és abszurd jelenetekkel tarkítva nem jelent károsító hatást a 16-18 év közötti korosztály személyiségfejlődésére.

Helytálló ugyan a felperesnek a Legfelsőbb Bíróság iránymutató ítélezési gyakorlatára történő hivatkozása; a kiskorúak egészséges fejlődéséhez elengedhetetlenül szükséges a valóságban megtörtént események, jelenségek reális megismertetése, azonban ez a másodfokú bíróság értelmezése szerint jelen esetben nem lehet hivatkozási alap, mivel a kérdéses műsorszám még a műfaja sajátosságait is figyelembe véve meghaladta azt a szintet, amely a kiskorúak érdekében - a végleges értékrend kialakításának folyamatában - még tolerálható.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a korhatár helyes meghatározásánál mindig a műsorszám kiskorúakra gyakorolt összhatását kell figyelembe venni, vagyis egységesen az egész filmet szemlélve kell elemezni, nem csak

szóhasználatát, hanem képi megjelenítését, hang és zenei aláfestését, tartalmi mondanivalóját ahhoz, hogy megfelelő mérlegelési szempontok álljanak rendelkezésre a döntés meghozatalánál.

A Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettsége ellenére a felperes a fentiek figyelembevételével nem bizonyította a perben az alperesi határozat jogsértő voltát, úgyszintén nem indokolta elfogadhatóan, hogy a műsorszám - az alperesi megállapítástól eltérően - III. kategóriába tartozna, és azt, illetve annak műsorelőzetesét a megfelelő időközben sugározta volna.

Ennek megfelelően mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének a felsorolt hatások, benyomások bemutatásával és a jogsértő magatartás megállapítása körében. Ebből következően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az alperes által terhére rótt jogszabálysértéseket elkövette, a vizsgált műsor besorolása és sugárzási időpontja - a műsorelőzetes közzétételére is kiterjedően - nem felelt meg a jogszabályi rendelkezéseknek, a felperes felelőssége fennáll az Rttv. kiskorúakra vonatkozó előírásainak megsértése miatt.

A Pp. 339/B. §-ának értelmében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A határozatnak a szankció alkalmazásra vonatkozó része tekintetében utal arra a másodfokú bíróság, hogy amennyiben a jogszabály a mérlegelési jogkörben hozott döntés kapcsán nem határozza meg a mérlegelés szempontjait, akkor a törvény célját, az elkövetett jogsértő magatartás súlyát, és a további jogsértéstől való visszatartás lehetőségét kell a közigazgatási szervnek mérlegelnie, mindezt érvényre juttatva döntésében. Az alperes döntéshozatala során figyelemmel lehet az azonos tárgyban korábban meghozott határozataira, ezekre döntése indokolásában - mint a szankció kiválasztása során és mértékének megállapításakor a mérlegelése körébe vont körülményre - hivatkozhat.

Jogalap tekintetében az alperes határozata jogszabályt nem sértett, a szankció vonatkozásában jogosulatlanul elért bevételt az alperes nem állapított meg, az Rttv. 135. §-a szerint a kiszabható bírság második fordulata szerint gyakorolta mérlegelési jogkörét. A mérlegelési szempontok a határozat indokolásából megállapíthatók, megfelelnek a jogszabályi követelménynek, azok felülmérlegelésére ebből következően az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége. Mivel az alperes a határozatban eleget tett a mérlegelési jogköréből adódó indokolási kötelezettségének, nem osztotta a másodfokú bíróság a felperesnek ennek hiányára való hivatkozását.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján lényegében helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a sikertelenül fellebbező felperest. Az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes személyes illetékmentessége folytán a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. évi június hó 30. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, dr. Rácz Krisztina s.k. előadó bíró,
Huszárné dr. Oláh Éva s.k. bíró

A kiadmány hitelül: